

CFP

Kutsu työpajaan

## **Vieras vaarallinen uskonto -työpaja**

Aika: 5.–6.10.2017

Paikka: Turun yliopisto ja Scandic Julian Å Sali

Vihan pitkät jäljet -Argumenta-hanke on kaksi vuotta kestävä keskustelu vihapuheen, polemiikin ja vastakkainasettelun kulttuurisista juurista ja kielellisistä käytännöistä. Lähestymme hankkeessa ajankohtaisia kysymyksiä vihan ja kaunan vaikutuksista yhteiskuntaan asettamalla ne historialliseen perspektiiviin, sillä näitä ajankohtaisia teemoja on selitetty ja ratkaistu esimerkiksi keskiajan ja uuden ajan alun tutkimuksessa. Hankkeen tarkoitus on saada esimodernin ja nyky-yhteiskunnan tutkijat keskustelemaan näistä teemoista yli aikakausi- ja tieteenalarajojen.

Hanke järjestää lokakuussa 2017 kaksipäiväisen työpajan, jonka aiheina ovat uskonto, uskonnollinen ja etninen toiseus ja uskontoon perustuva vastakkainasettelu. Uskonnollisessa konfliktissa vallalle pääsevät usein argumentaation tavat, jotka kieltävät yhteistyön ja kompromissin mahdollisuudet. Työpajassa on tarkoitus käydä läpi historiallisia ja ajankohtaisia tapauksia, jotka ovat johtaneet joko uskonnollis-etnisten jännitteiden kiristymiseen tai vaihtoehtoisesti niiden lieventymiseen. Työpajan keynote-puhujat ovat: Tuomas Martikainen, FT, dosentti, Siirtolaisinstituutin johtaja; Kurt Villads Jensen, keskiajan tutkimuksen professori, Tukholman yliopisto ja Elina Pirjatanniemi, kansainvälisen oikeuden professori ja Ihmisoikeusinstituutin johtaja, Åbo Akademi.

Käsitlemme työpajassa kysymyksiä esimerkiksi siitä, miten uskonnon avulla toiseutetaan ja lietsotaan vihaa sekä mitkä teemat toiseuttamisessa ja vihan lietsonnassa toistuvat vuosisadasta toiseen. Esimodernin historian on tarkoitus tuoda perspektiiviä ajankohtaisiin keskusteluihin: monikulttuurinen ja -uskontoinen yhteiskunta ei ole uusi ilmiö, vaan ongelmaa eri uskontojen ja tunnustusten yhteiselosta on jouduttu ratkaisemaan niin keskiajan Välimerellä kuin uskonsotien ajan Pohjois-Euroopassa. Historia ei ole kulkenut lineaarista kehitystä keskiajan suvaitsemattomuudesta valistukseen ja edelleen yleisiin ihmisoikeuksiin, vaan matkalle mahtuu utopioita, pragmaattista rinnakkaiseloa ja pyhiä sotia. Sen paremmin vastakkainasettelu kuin rauhallinen rinnakkaiselo eivät ole ihmisluonnon sisäänrakennettuja ominaisuuksia, vaan niiden takana on kulttuurisia mekanismeja, jotka voivat kussakin yhteiskunnassa toteutua tai jäädä toteutumatta. Mitkä ovat ne tekijät, jotka aiheuttavat uskonnollis-etnisen uhkan kokemuksen? Ketkä ovat kokeneet tai kokevat nyt muut uskonnot uhaksi, ja milloin pelko on kärjistynyt vainoksi? Entä miten esimerkiksi uskonnollinen kieli sulkee ryhmiä ulos? Miten historiapolitiikassa käytetään ja väärinkäytetään menneitä uskonnollisia konflikteja? Millä ehdoin uskonnollinen suvaitsevaisuus on toteutunut historiassa?

Työpaja on hankkeen ensimmäinen yhteensä kolmesta vuosien 2017–2018 aikana järjestettävästä työpajasta. Sen ensimmäinen päivä koostuu keynote-luennoista ja monitieteisestä, ongelmalähtöisestä työpajatyöskentelystä. Päivä on englannin- ja suomenkielinen. Työpajan toisena päivänä, joka on kokonaan suomenkielinen, tutkijaryhmät työstävät aiheitaan edelleen poliitikkojen, virkamiehien, toimittajien ja kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa. Tavoitteena on lisätä toimijoiden ymmärrystä käsiteltävistä teemoista ja paljastaa mahdollisesti puutteellisesti tunnettuja puolia muun muassa uskonnoista, etnisyydestä ja toiseuttamisen kautta syntyneestä kategorisoinnista. Hankkeen työryhmä koostaa työpajan pohjalta raportin, jonka tarkoituksena on olla apuna laadittaessa konkreettisia työkaluja perättömien ennakkoluulojen lievittämiseen sekä sen ymmärtämiseen, mistä ennakkoluulot kumpuavat ja miten ne kehittyvät sekä miten niihin voidaan reagoida.

Työpajan tutkijaryhmät ovat seuraavat:

1. Formation of Multi-Religious societies 1000–2000 / Moniuskontoisten yhteiskuntien muotoutuminen 1000–2000
2. From Luciferians to Terrorists – religion and defamatory language / Luciferilaisista terroristeihin – uskonto ja toiseuttava kielenkäyttö
3. Gates of Vienna – politicised history of religious conflicts / Wienin porteilla – uskonnollisten konfliktien politisoitunut historia
4. Aiheuttaako monoteismi suvaitsemattomuutta?
5. Rakastava vaino: väkivallan ja syrjinnän oikeutus pasifistisissa uskonnoissa
6. Daavidin lapset: yksilö etnis-uskonnollisen taustansa vankina
7. Orgioita ja suurperheitä: seksuaalisuus ja uskonnolliset ennakkoluulot

Kutsumme työpajaan tutkijoita, jotka ovat kiinnostuneita edellä mainituista teemoista. Pyydämme työpajasta kiinnostuneita tutkijoita lähettämään noin 200–300 sanan pituisen esittelyn omista tutkimusteemoistaan. Esittelyyn tulee liittää nimi, tutkimusala ja yhteystiedot. Lisäksi pyydämme ehdotuksen lähettäviä merkitsemään osoitteessa <https://www.webropolsurveys.com/S/8383601695DD9ECE.par> toiveensa siitä, mihin työpajan tutkijaryhmään mieluiten osallistuisi. Varaamme oikeuden muokata ja yhdistellä työpajan tutkijaryhmiä lopullisen osallistujamäärän ja heidän aiheidensa perusteella.

Ehdotukset tulee lähettää 31.3.2017 mennessä osoitteeseen: [argumenta-viha@utu.fi](mailto:argumenta-viha@utu.fi). Samasta osoitteesta voi myös kysellä lisätietoja. Työpajaan valitaan osallistujia sekä ehdotusten perusteella että kutsunenettelyllä.

Työpajan järjestäjä:

Turun yliopiston Vihan pitkät jäljet -Argumenta-hanke

<https://vihanpitkatjaljet.net/>

<https://www.facebook.com/vihanpitkatjaljet>